

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 16Csp/157/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116224869
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Máčajová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2116224869.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Johanou Máčajovou v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: P. M., O.. XX.XX.XXXX, V. X.. N. XX, Z., o zaplatenie sumy 113,64 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 113,64 €, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Vo zvyšku súd žalobu zamietla.
- III. Žiadnej zo strán sporu súd nepriznáva nárok na náhradu trov konania .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa svojou žalobou doručenu súdu dňa 08.11.2016 domáhal zaplatenia sumy 113,64 € a úroku vo výške 28% ročne zo sumy 113,64 € od 14.04.2016 do zaplatenia a nahradiť trovy konania z titulu nepovoleného prečerpania na účte.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzavrel dňa 19.06.2014 so žalovaným zmluvu č. ú. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca pre žalovaného zriadil a viedol účet žalovaného. Podľa príslušných ustanovení Zmluvy, sa táto spravuje aj znením Obchodných podmienok banky pre jednotlivé produkty a VOP, pričom žalovaný sa s ich znením pred podpisom Zmluvy riadne oboznámil, čo potvrdil svojím podpisom. Vzhľadom na porušenie uvedenej zmluvnej povinnosti žalovaným tým, že sa dostal na účte do nepovoleného prečerpania vo výške žalovanej istiny a tento dlh nevyrovnal, žalobca zatvoril účet žalovaného, o čom bol informovaný. Účet je možné uzatvoriť, pokiaľ je nulový zostatok. Žalobca pred zatvorením účtu vykonal dňa 13.04.2016 internú účtovnú transakciu, kedy debetný zostatok na účte klienta previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet. V prípade nepovoleného prečerpania, musí majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať prekročenú sumu a je povinný zaplatiť aj úrok z uvedenej čiastky. Istina pohľadávky 113,64 € bola úročená úrokom vo výške 28% ročne, a to až do vyplatenia celej pohľadávky.

3. Žalovanému bola doručená žaloba s prílohami, poučenie o procesných právach a povinnostiach a bol vyzvaný na vyjadrenie k žalobe v zmysle ustanovenia § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku. K žalobe sa do vyhlásenia rozhodnutia nevyjadril.

4. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle podľa § 297 písm. b/ zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Rozsudok bol verejne vyhlásený v zmysle § 219 ods. 3 CSP. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu v zákonnej lehote, účastníci konania na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

5. Súd vykonával dokazovanie oboznámením sa so žalobou a listinnými dôkazmi zo spisu a zistil nasledovný skutkový stav.

6. Medzi účastníkmi konania bola uzavretá Zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 19.06.2014. V zmysle Zmluvy bol zriadený žalovanému osobný účet č. XXXXXXXXXXXX, súčasťou zmluvy je Zmluva o vydaní a používaní platobnej karty Maestro s výškou limitu 1.000 Eur a Zmluva o poskytovaní služieb elektronického bankovníctva. K Zmluve boli pripojené dokumenty Úrokové sadzby produktov účinné od 14.10.2016, Sadzobník poplatkov účinný od 01.07.2016, Všeobecné obchodné podmienky účinné od 1.10.2016.

7. Súd vyzval žalobcu, aby podrobne zdôvodnil sumu požadovanú žalobou, uplatnené nároky, predložil históriu pohybov na účte, či došlo k vypovedaniu zmluvy, k vyhláseniu okamžitej splatnosti, resp. k odstúpeniu od zmluvy. Následne žalobca podaním zo dňa 07.08.2017 doplnil výpisy z účtu žalovaného za obdobie od 19.06.2014 do 13.04.2016, kde bol žalovaný informovaný o výške tak kreditných, ako aj debetných položiek a o zostatku na svojom účte. Z pripojeného prehľadu debetných a kreditných zostatkov na účte žalovaného a písomnej špecifikácie istiny zo dňa 7.8.2017 vyplýva kreditný zostatok vo výške 83.690,25 € a debetný zostatok vo výške 83.803,89 €. Rozdiel medzi kreditnými a debetnými zostatkami, tvoril celkový debetný zostatok vo výške 113,64 €. Na základe uvedených transakcií súd zistil, že ku dňu 13.4.2016 bol vykonaný bezhotovostný prevod z účtu žalovanej na ďalší účet žalobcu, so zostatkom dlhu 113,64 €.

8. Do spisu boli pripojené všeobecné obchodné podmienky účinné od 01.02.2014, Sadzobník poplatkov účinný od 01.02.2014, úrokové sadzby produktov účinné od 05.5.2014. K uplatnenému úroku 28% žalobca uviedol, že nárok na zaplatenie vyplýva z VOP čl. 3.12, v zmysle ktorého pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane, v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom ako aj iných prípadoch môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ vo výške 28%. Ide o odplatu, ktorú platí klient banke za čerpanie prostriedkov poskytnutých bankou nad rámec zostatku na účte klienta. Žalovanému bola adresovaná výzva na vyporiadanie nepovoleného debetného zostatku, na túto nereagoval, dlh neuhradil, na základe čoho žalobca účet žalovaného uzatvoril, o čom ho informoval posledným výpisom z účtu. Predtým žalobca vykonal internú transakciu, kedy debetný zostatok na účte klienta previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet.

9. Podľa ust. § 710 z č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

Podľa ust. § 711 ods. 1 ObZ, za vykonanie platieb je banka oprávnená požadovať úhradu nákladov s tým spojených a použiť na ich započítanie peňažné prostriedky na účte.

Podľa ustanovenia § 497 ObZ, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia, upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa ods. 3 dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ods. 4 spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 18 ods. 1 z. č. 129/2010 Z.z., o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „z.č. 129/2010 Z.z.“), ak ide o zmluvu o otvorení bežného účtu a existuje možnosť, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, indexe alebo referenčnej sadzbe, ktorá sa vzťahuje na pôvodnú úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, sankciách, úrokoch z omeškania a poplatkoch za toto prekročenie a podmienkach, za ktorých sa tieto poplatky môžu meniť.

Podľa § 18 ods. 2 z. č. 129/2010 Z.z., ak ide o prekročenie, ktoré trvá viac ako jeden mesiac, veriteľ bezodkladne informuje spotrebiteľa písomne alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o

- a) prekročení,
- b) výške prekročenej čiastky,
- c) úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru,
- d) akýchkoľvek uplatniteľných sankciách, poplatkoch alebo úrokoch z omeškania,
- e) iných možnostiach riešenia tohto prekročenia vrátane ponuky iných úverových produktov.

10. Bežný účet má charakter kreditného účtu, z čoho vyplýva, že jeho majiteľ disponuje finančnými prostriedkami, ktoré sa na účte nachádzajú, ale len do ich vyčerpania. Dohodou s bankou je však možné použiť účet aj ako debetný, kedy môže majiteľ čerpať prostriedky banky bez toho, aby bola uzatváraná samostatná zmluva o úvere. V zmysle uvedeného ustanovenia je potom možné určiť limit čerpania peňažných prostriedkov konkrétnemu klientovi. V danom prípade z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca zriadil žalovanému osobný účet. Z pripojeného prehľadu debetných a kreditných zostatkov na účte žalovaného a písomnej špecifikácie istiny zo dňa 7.8.2017, vyplýva kreditný zostatok vo výške 83.690,25 € a debetný zostatok vo výške 83.803,89 €. Rozdiel medzi kreditnými a debetnými zostatkami tvoril celkový debetný zostatok vo výške 113,64 €. Ku dňu 13.4.2016 bol tak vykázaný dlh z titulu prečerpania v celkovej výške 113,64 €, ktorý do podania žalobného návrhu nebol uhradený. Uvedený nárok žalobcu tak súd považuje za preukázaný, žalovaným nepopretý.

11. Žalobca si okrem pohľadávky v celkovej výške 113,64 € uplatnil aj nárok na zaplatenie úroku vo výške 28 % ročne z uvedenej sumy, a to od 14.04.2016, teda odo dňa nasledujúceho po prevedení debetného zostatku z účtu žalovaného na vnútorný pohľadávkový účet, pričom podľa názoru súdu uvedený postup je v rozpore s terajšou súdnou praxou. Uplatnený úrok platný pre nepovolené prečerpanie vo výške 28 % vyplývajúci zo Všeobecných obchodných podmienok (bod 3.12 v spojení s výveskou o úrokových sadzbách), resp. uvedená zmluvná podmienka v bode 3.12 Všeobecných obchodných podmienok spoločnosti žalobcu bola súdom judikovaná za neprijateľnú, a to v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov rozsudkom č.k. 9C/113/2015-51 zo dňa 15.10.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č.k. 21Co/10/2016-72 zo dňa 24.11.2016. V predmetnom prípade je nesporné, že zmluvy boli uzatvorené ako typizované, štandardné zmluvy, ich obsah bol vopred pripravený žalobcom ako dodávateľom poskytovaných úverov s tým, že žalovaný ako spotrebiteľ nemohol ovplyvniť ich obsah. Uvedenie výšky úroku z titulu nepovoleného prečerpania vo všeobecných obchodných podmienkach, s ktorým obsahom sa žalovaný nemal možnosť oboznámiť, a ktoré ani neboli súčasťou zmluvy, nemožno považovať za splnenie si povinnosti žalobcu ako veriteľa pri dodávaní poskytovanej služby vo vzťahu k spotrebiteľovi konať v súlade s náležitou odbornou starostlivosťou.

12. Súd rovnako dáva do pozornosti, že ročný úrok dosahujúci úroveň 28 % podstatne prevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch (12 %), čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi. Vychádzajúc z ustálenej praxe súdov je preto potrebné považovať dohodu o výške ročného úroku v miere 28 % za dohodu, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi a ktorá je ustanovením, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Uvedené potvrdili súdy pri svojej rozhodovacej činnosti (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011, sp. zn. 3Co/3/2011, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.8.2014, sp. zn. 10Co/325/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 9.11.2010, sp. zn. 17Co/313/2010).

13. Súd vychádzal z rozhodnutia Krajského súdu Trnava v konaní sp.zn. 24Co 178/2018, ktorý skonštatoval, „že úrok vo výške 28 % ročne predstavuje sankciu za porušenie povinnosti spotrebiteľa.

Dojednanie o takomto neúmerne vysokom plnení za stavu, že nepovolené prečerpanie je zo strany dodávateľa možné zároveň postihnúť aj ďalšou sankciou, a to zmluvnou pokutou, nepochybne spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa, čo spôsobuje jeho neprijateľnosť, neplatnosť v zmysle § 53 ods. 1 v spojení s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Nakoľko je dojednanie o výške úroku v celom rozsahu neprijateľné, nemožno ho ďalej ani moderovať.“

14. Z uvedeného dôvodu súd uplatnený úrok vo výške 28 % ročne vyhodnotil ako rozporný s dobrými mravmi a teda neplatný, na základe čoho zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi iba sumu 113,64 € bezúročne a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

15. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

16. Súd o trovách konania rozhodol v zmysle ustanovení § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní úspešný v 51,72%, t.j. v časti istiny 113,64 €, žalovaná vo výške 48,28%, t.j. v časti úroku z omeškania ku dňu rozhodnutia súdu vo výške 106,09 €. Vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu strán sporu (52 % ku 48%) súd nepriznal žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Podanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.